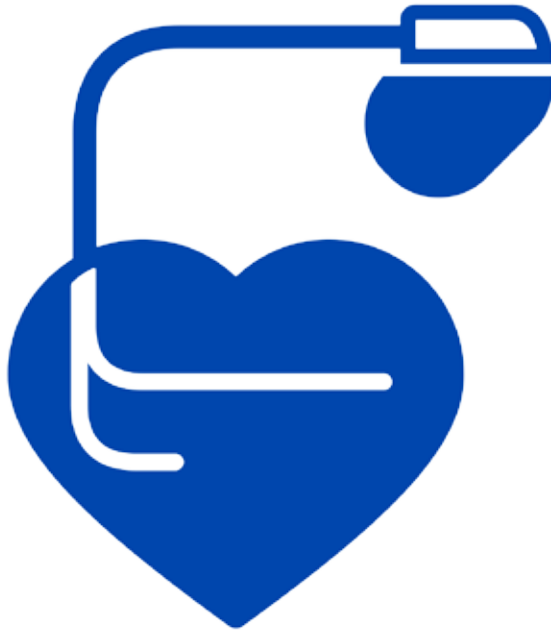

Pacemaker-implantatie

INFORMATIEBROCHURE VOOR PATIËNTEN

INHOUD

INLEIDING	4
WAT HOUDT EEN PACEMAKER-IMPLANTATIE IN ?	5
HOE BEREIDT U ZICH VOOR?	6
VERLOOP VAN DE INGREEP	7
WAT KUNT U NA DE INGREEP VERWACHTEN?	9
HET ONTSLAG	10
AANDACHTSPUNTEN	10
CONTACT	11

INLEIDING

Hiermee ontvangt u de nodige informatie over het plaatsen van een pacemaker. Het is onmogelijk om alle details voor elke situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om zo nodig bijkomende vragen te stellen aan uw behandelende arts of de verpleegkundigen op de afdeling. Wij wensen u alvast een spoedig herstel en een aangenaam verblijf op onze dienst.

WAT HOUDT EEN PACEMAKER-IMPLANTATIE IN ?

Binnenkort krijgt u door middel van een kleine ingreep een pacemaker. Een pacemaker is een toestel dat kleiner is dan de palm van uw hand (c.a. 5 x 4 cm). Deze wordt onderhuids geïmplanteerd ter hoogte van uw borstkas onder het sleutelbeen.

Een pacemaker is een klein apparaat dat het werk van de sinusknoop en de AV-knoop kan overnemen, zodat het hart in het normale tempo en ritme blijft pompen. Het bestaat uit een batterij en een kleine computer. Via de aders worden vanuit de computer twee of drie elektroden naar uw hart geleid om daar met elektrische prikkels uw hart te ondersteunen voor een betere, snellere en/of regelmatigere samentrekking van uw hartspier.

Het hart is een spier die als een pomp werkt. Het bestaat uit vier holtes: twee boezems en twee kamers, verdeeld in rechts en links. Door het voortdurend samentrekken en ontspannen van de boezems en de kamers wordt het bloed in je lichaam rondgepompt. Gemiddeld gebeurt het samentrekken en ontspannen zo'n 60 tot 70 keer per minuut; bij inspanning kan dit wel 160 tot 180 keer per minuut zijn. In deze geleiding kan het op meerdere plaatsen fout gaan, waardoor een pacemaker aan te raden is.

De pacemaker is bedoeld voor mensen bij wie het hart te langzaam klopt of bij wie de hartkamers niet tegelijk samentrekken. Zodra het ritme een afwijking vertoont, geeft een pacemaker een kleine stroomstoot af, waardoor de boezems en de kamers weer op het juiste moment samentrekken. Pacemakers werken op batterijen die zo'n vijf tot tien jaar meegaan. Ze hebben een sensor (een elektronische chip) die het hartritme bewaakt (de detectiefunctie). Is het ritme te laag, dan geeft de pacemaker kleine stroomstoten af om het goede ritme te herstellen (de stimuleringsfunctie).

HOE BEREIDT U ZICH VOOR?

Zoals u zich wellicht kunt voorstellen brengt het enige voorbereiding met zich mee om dit proces soepel en vlot te laten verlopen. Hier volgen enkele zaken waarmee wij u vragen rekening te houden.

Het kan zijn dat u pre-operatief een bloedname, ECG en/of een röntgenfoto van de borstkas moet krijgen en dat u hiervoor langs het pre-operatief circuit moet gaan. Uw arts zal het in dat geval aangeven en voor u coördineren. Indien de arts ervoor kiest u al eerder te laten opnemen in het ziekenhuis voor bijvoorbeeld telemetrieopvolging, dan wordt dit uiteraard allemaal door het verplegend personeel geregeld of uitgevoerd.

Op de dag van opname mag u een licht ontbijt nemen, waarna u nuchter moet blijven van eten, u mag wel water drinken. Bij het ontbijt mag u ook uw medicatie van de ochtend innemen. De arts zal met u doorlopen welke medicatie u in mag nemen en welke u moet overslaan die ochtend, denk hierbij bijvoorbeeld aan bloedverdunnende medicatie.

U neemt best het volgende mee naar het ziekenhuis:

- Een dubbel ingevuld formulier “informed consent”, dit formulier krijgt u van de arts mee. Hiermee geeft u de arts en verpleegkundigen toestemming om de operatie uit te voeren en alle voorbereidingen te treffen die hierbij nodig zijn;
- Handdoeken, washandjes, kledij en verzorgingsmateriaal voor minimaal twee dagen;
- Een volledige en overzichtelijke lijst van de medicatie die u neemt, ook de medicatie waarmee u tijdelijk moet wachten van de arts;
- Uw bloedgroepkaart.

VERLOOP VAN DE INGREEP

Bij aankomst in het ziekenhuis kunt u zich aanmelden aan de balie bij inschrijvingen. Eénmaal op de afdeling kunt u zich melden aan de balie. De verpleegkundige van de afdeling begeleidt u naar de kamer en geeft u verder de nodige uitleg.

We vragen u ook twee formulieren in te vullen:

- Eén waarin we u vragen uw medicatie op te schrijven tezamen met de dosage, frequentie, tijd en reden. Op de achterkant kunt u eventueel gestopte medicatie, allergieën en de contactpersoon opschrijven. Let op: dit formulier moet ondertekend worden met vermelding van de datum;
- Zorg ervoor dat u op de dag van opname een accurate lijst mee heeft;
- Eén waarin we bijzonderheden bevragen om de zorgen voor u zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Meldt extra duidelijk aan de verpleegkundige als u allergisch bent voor bepaalde antibiotica, er wordt namelijk standaard antibiotica toegediend om infecties te vermijden. Geef niet alleen de allergieën aan antibiotica door, maar geef al uw allergieën door.

Vooraf aan de ingreep wordt u gevraagd zich om te kleden en een operatiehemd aan te trekken. Ook wordt bij u een infuus geplaatst met vocht. Dit infuus is strikt geen medicament maar krijgt u zodat de aders goed kunnen vullen en de ingreep makkelijker verloopt. Tevens kan deze toegangsweg gebruikt worden om medicatie zoals de antibiotica toe te dienen. Als de arts aangeeft dat hij bij u de pacemaker aan de linker zijde zal plaatsen, geef dit dan aub ook aan bij het verplegend personeel. Dan moet het infuus namelijk aan de rechterzijde geplaatst worden.

In de loop van de ochtend zal uw arts u nog even komen bezoeken, als u erg angstig bent mag u vragen voor iets kalmerend aan de arts. Dit gaat u krijgen voor u naar de operatiezaal vertrekt.

In het operatiekwartier zal u verder geïnstalleerd worden en enkele malen naar uw naam, geboorte datum en ingreep gevraagd om er zeker van te zijn dat de juiste ingreep bij de juiste patiënt gaat plaatsvinden.

De ingreep zelf gebeurt onder een plaatselijke verdoving, dat wil zeggen dat ze een deel van de huid verdoven met behulp van enkele injecties. Via een kleine insnede van c.a. 5 cm wordt er een bloedvat aangeprikt waarlangs de draden van de pacemaker worden opgeschoven tot in het hart.

Zodra deze draadjes op de juiste plaats zitten wordt er onderhuids een holte gemaakt zodat er plaats is voor de pacemaker zelf, dit kunt u wel even als onprettig ervaren.

U krijgt nog een draagdoek om, om te voorkomen dat u deze arm onbewust te veel beweegt. Ook wordt er eventueel in geval van wat bloedverlies ter hoogte van de incisie een zandzak of een alternatief op de wonde gelegd.

WAT KUNT U NA DE INGREEP VERWACHTEN?

Op de afdeling wordt er een telemetrie aangekoppeld om het hartritme op te volgen en krijgt u de nodige informatie.

Eenmaal terug op de kamer mag na vier uur de zandzak verwijderd worden, na zes uur mogen de windels af en na acht uur bedrust mag u rondwandelen met een draagdoek.

De dag na uw ingreep zal het verband verschoond worden en uw wonde gecontroleerd worden op tekenen van infectie, de draagdoek mag hierna ook af en u mag uw arm voorzichtig bewegen. Til uw arm niet hoger op dan 90°, til niet te zwaar en pas op met bruuske achterwaartse bewegingen. De draadjes van uw pacemaker hebben namelijk enige tijd nodig om zich goed vast te zetten. De komende dagen kunt u in het ziekenhuis verwachten dat regelmatig uw temperatuur gecontroleerd wordt.

Heeft u het gevoel dat u koorts heeft, geef dit dan ook altijd aan het verplegend personeel aan. Hiernaast zal ook dagelijks een ECG genomen worden en zal er ook nogmaals een RX van uw borstkas plaatsvinden om er zeker van te zijn dat alles op de juiste plaats zit. Als alles goed zit en uw pacemaker goed is afgesteld op uw hartritme zal u op dag twee of drie met ontslag mogen.

Net als alle ingrepen kan ook deze ingreep enkele complicaties met zich mee brengen, namelijk:

- Onderhuidse bloeding/blauwe plek, dit is waarschijnlijk de meest voorkomende en meestal onschuldige complicatie. Deze zal afzakken en geleidelijk aan verdwijnen.
- Infectie, hiervoor krijgt u preventief antibiotica via uw infuus. Ook wordt uw temperatuur en de wonde nauwlettend in de gaten gehouden door verplegend personeel.
- Pneumothorax/klaplong, hierbij wordt per ongeluk een gaatje in de longen geprikt tijdens het aanbrengen van deze elektroden. Dit is de minst voorkomende complicatie.

HET ONTSLAG

Zodra u naar huis mag zal u van de arts een lijst van medicatie krijgen, met eventuele voorschriften. Ook krijgt u een brief voor uw huisarts en een afspraak voor verdere opvolging bij de cardioloog.

AANDACHTSPUNTEN

Thuis zijn er nog enkele aandachtspunten waar u in het begin rekening mee moet houden:

- Blijf bewust en voorzichtig met eerder genoemde bewegingen van uw arm;
- Ga de eerste week niet in bad gezien dit het risico op infectie verhoogt, douchen mag wel;
- Bespreek met uw arts of/wanneer u mag autorijden, met name als u instaat voor personenvervoer;
- De plakker op de wonde waarmee u naar huis gaat mag u na twee dagen zelf verwijderen;
- Als u een temperatuursverhoging krijgt boven de 38°C binnen twee weken na implantatie, meldt u zich dan zo snel mogelijk op de spoedgevallendienst;
- Als u zich binnen twee weken na de operatie kortademig voelt, meldt u zich dan zo snel mogelijk op de spoedgevallendienst.

CONTACT

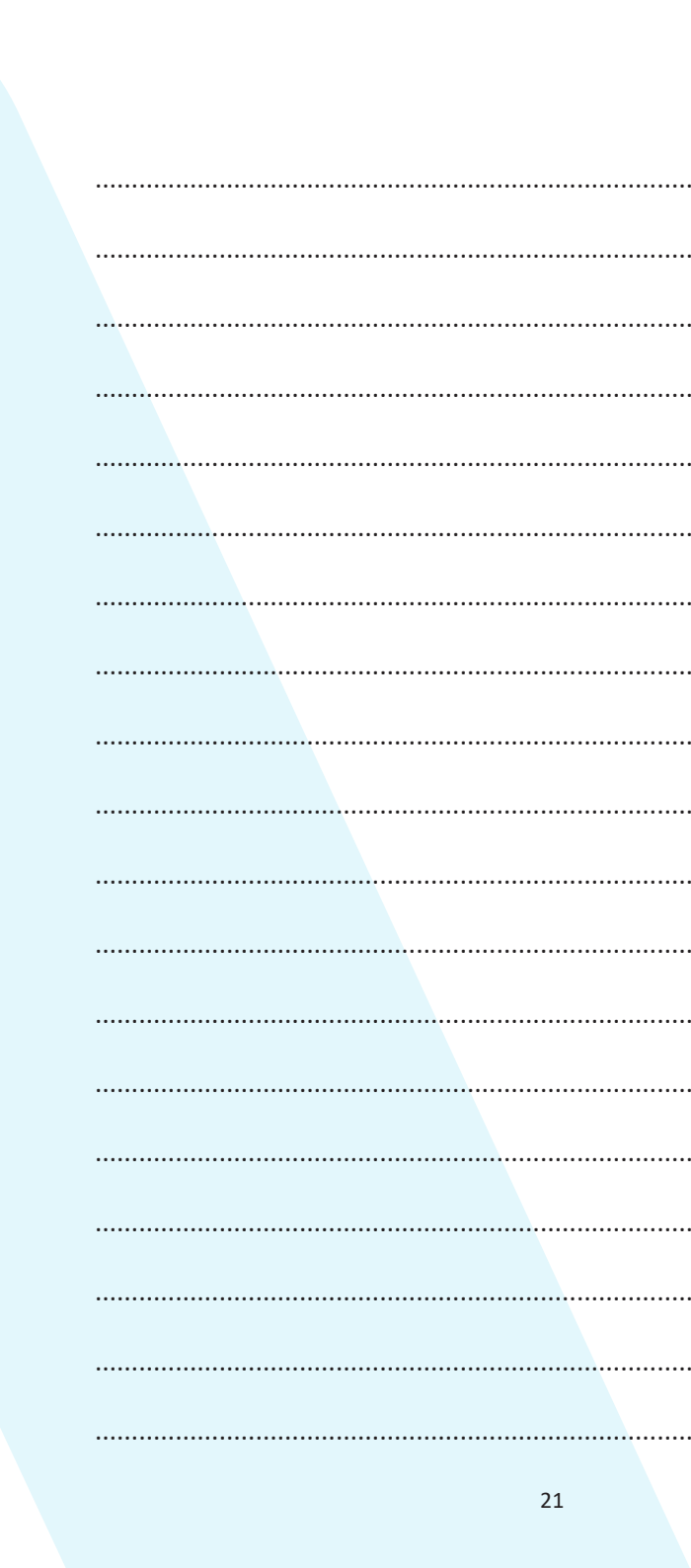
Aarzel niet om bij vragen of problemen contact op te nemen met de hoofdverpleegkundigen.

Toon Caubergh
Hoofdverpleegkundige Neurologie-Cardiologie
Afdeling D1
012 39 71 77

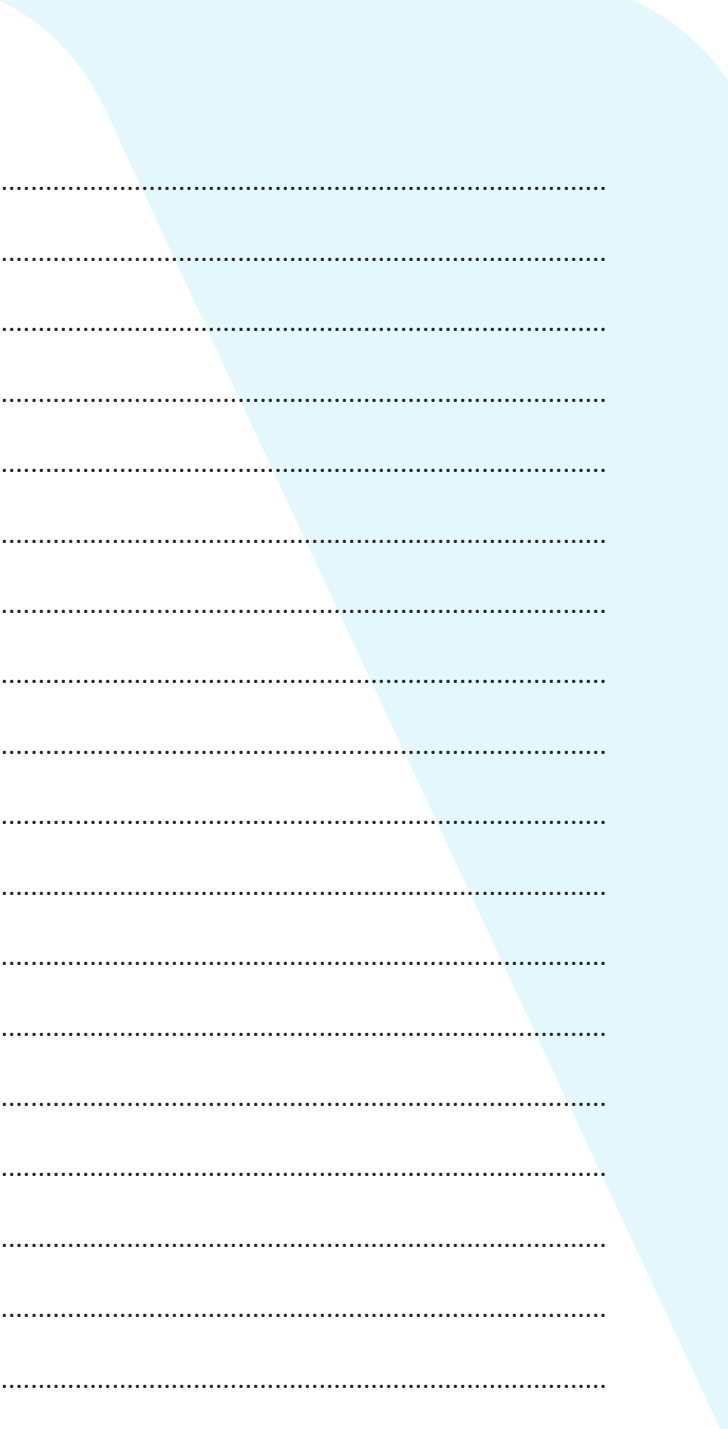
Frank Kuipers
Hoofdverpleegkundige geriatisch cardiologie
Afdeling B1
012 39 61 34

NOTITIES

A series of 20 horizontal dotted lines for writing notes.

A series of 20 horizontal dotted lines for writing, spanning most of the page width.

A series of 20 horizontal dotted lines for writing, arranged in a single column across the page.

Hazelereik 51 • 3700 Tongeren • 012 39 61 11
Hospitaalstraat 15 • 3740 Bilzen • 012 39 61 11

www.facebook.com/azVesalius
www.twitter.com/az_Vesalius

www.azvesalius.be